

Beszámoló a Semmelweis Egyetem Munkahelyi Állatjóléti Bizottság

2020. évi munkájáról

A Munkahelyi Állatjóléti Bizottság (MÁB) a Szenátus által elfogadott működési szabályzat szerint, - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a Tudományos Rektorhelyettes felügyelete alatt végzi munkáját, egyben statisztikai adatszolgáltatási kötelezettsége van a Nemzeti Élelmiszerlánc-Biztonsági Hivatal (NÉBIH) felé. Annak érdekében, hogy egyetemünk teljes mértékben meg tudjon felelni a törvényi szabályozásnak, folyamatosan tartjuk a kapcsolatot az állatkísérletekért felelős szervek képviselőivel (NÉBIH és az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács (ÁTET)).

A MÁB fő tevékenységei:

Projektkérvények elbírálása

Oktatás szervezése

Két szinten zajlik a képzés "A" szinten az állatgondozók és asszisztensek 20 óra elméletet hallgatnak és 20 óra gyakorlaton vesznek részt. A "B" szintű képzés a diplomásoké, ahol 60 óra elmélet és 20 óra gyakorlat zajlik. Az előadások egy részét egyetemi oktatók, másik részét külső intézetekből, egyetemről, cégektől jövő előadók tartják. Az előadások és gyakorlatok magas színvonalúak, a 40/2013 (II.14.) Kormányrendelet oktatási elvárásainak teljes mértékben megfelelnek. A kurzus végén a hallgatók kétnyelvű bizonyítványt kapnak.

A tanfolyamot az ÁTET által delegált bizottság 2016. január 19-án hivatalosan elismerte és AA2.0/2015, valamint AB2.0/2015 számon nyilvántartásba vette, ennek megtörténtét a NÉBIH honlapján közzétette. Az elismerő határozat 2020. december 31-éig érvényes. 2021-ben újra kezdeményezzük a kurzus akkreditációját angol és magyar nyelven.

Az éves továbbképzések megszervezése, amely a bizonyítványok érvényességét fenntartja

Éves statisztikai beszámoló elkészítése és továbbítása

Tanácsadás állatjóléti kérdésekben

A 2020. év első felében a MÁB tevékenysége:

⇒ Bizottsági ülés: 2020. január 27.

Döntés született a belső ellenőrzésekről, kísérletek ellenőrzéséről, az állatok belső szállításának dokumentálásáról és arról, hogy a MÁB a projektkérvény bírálatokról határozatot ad ki. A Bizottság kérvényez egy titkárnői állást 4 órában és egy 'Biosecurity' állást.

⇒ A 2019. évi statisztikai jelentések 2020. február 28-ig elküldésre kerültek a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz. A 2019. évben egyetemünkön 5410 házi egér, 2725 patkány, 80 házinyúl, 1290 zebradánió, 127 sertés és 23 juh került felhasználásra. Az összes kísérleti állat felhasználás 2019-re 9655 db. Szervdonorként 3558 házi egér, 1863 patkány, 42 tengerimalac és 11 karmosbéka-féle; összesen: 5474 db állat került felhasználásra.

⇒ 2020. 02. 26. „Kick-off meeting” a Tudományos Rektorhelyettes Úrral, ahol elkezdődött a MÁB tevékenységének, továbblépési lehetőségeinek egyeztetése.

⇒ Kísérleti állatok-állatkísérletek kurzus. 2020. május 4-19-ig – a kurzus elméleti része a világjárvány miatt online, Zoom rendszerben került megtartásra. A gyakorlat szemináriumi jellegű részeit (videó bemutatók, bevezető diások) szintén online tartottuk, a gyakorlatok egy részét videófelvétel megosztással otthon is lehetett teljesíteni, így a személyes részvétel lecsökkent 1 napra. A vizsgákat 34 résztvevő teljesítette és kapott bizonyítványt, 7-en „A” szinten és 27-en „B” szinten.

⇒ A projektkérvények elbírálása és továbbítása fennakadás nélkül történt a vészhelyzet időszakában.

⇒ 2020 nyarán megújításra került a MÁB Ügyrendje, amely a Szenátus elfogadására vár.

A Bizottság tagsága a 2020. szeptemberi Szenátusi Ülés jóváhagyásával megújult. 2020. szeptember 25-től kezdődött az új bizottság mandátumának érvényessége.

A megújult MÁB működése és a megújított Ügyrend értelmében a Bizottság működése 2020. októberétől megváltozott.

A Bizottság az üléseket havonta, a hónap első napjaiban tartja, alkalmazkodva a projektkérvények beküldési határidejéhez.

⇒ Bizottsági ülések

1.) 2020. 10. 13. Az ülésen 11 fő volt jelen.

Napirendi pontok:

1. A MÁB tagok bemutatkozása
2. A célkitűzések ismertetése, megbeszélése
3. A MÁB tagok feladatainak meghatározása
4. Megújítandó, illetve elkészítendő anyagok megbeszélése.
5. Egyéb

A megbeszélésen döntés született az egyes MÁB tagok feladatköreiről, az ülésezés rendjéről, valamint egy Tanácsadó Testület létrehozásáról. A megbeszélést követően, a MÁB tagokkal egyeztetve, elkezdődött a projektkérvényező lapok megújítása, a Bizottság által használandó projektértékelő „check-lista” elkészítése és a konzulensi ellenőrző lapok megújítása. A MÁB honlap folyamatos frissítésének részét képezi a tagok önéletrajzának feltöltése. Közös dokumentumban osztották meg a MÁB tagok a tudományos, szakmai tevékenységüket, hogy az adott területen jártas tagok kapják meg bírálatra a beérkező kérvényeket, így ezzel és a 'check-lista' kidolgozásával hatékonyabbá tesszük a kérvények értékelését.

2.) 2020. 11. 05. Az ülésen 9 fő volt jelen.

Napirendi pontok:

1. Az új MÁB tag jelölt (PhD hallgatók képviselőjében) bemutatkozása.
2. Az új projektkérő lapok megújítása a MÁB tagok javaslatai alapján.
3. A MÁB tagok projektkérvény értékelését segítő „check-lista” megbeszélése.
4. Az éves továbbképzés megbeszélése.
5. A konzultációs lapok megújítása a MÁB tagok javaslata alapján.
6. Egyéb.

A megújult projektkérő lap véglegesítése, valamint az elkészült 'check-lista' ellenőrzése megtörtént. A továbbiakban ezek a dokumentumok kerülnek alkalmazásra. Szó volt az éves továbbképzés anyagának összeállításáról, melyben külön fejezetet vállalt Dr. Zachar Gergely, a Bizottság titkára. A többi MÁB tag a Dr. Szabó Györgyi által feldolgozott témához tesz javaslatokat. Célkitűzés volt, és jórészt teljesítésre került az egyetemi intézetekben dolgozó, állatkísérletekkel, kísérleti állatokkal foglalkozó munkatársak megfelelő végzettségének, dokumentációjának (Bizonyítvány, Tanúsítvány) felmérése. A MÁB közös Drive felületére folyamatosan felkerülnek a Bizottság munkáját segítő

tájékoztató anyagok, valamint a megosztandó MÁB ügyekkel kapcsolatos dokumentumok.

3.) 2020. december 08. Az ülésen 11 fő volt jelen.

Napirendi pontok:

1. Személyi változások (lemondás, tagjavaslat)
2. Az éves továbbképzés anyaga
3. Az egyetemi dolgozók végzettségének felmérése
4. A konzultációs lapok megújítása, a konzultációk megtervezése
5. Az egyetem 3R stratégiájának kidolgozása
6. Egyéb

Kérésre néhány MÁB tag cseréjére teszünk javaslatot. Az éves továbbképzés anyaga még kiegészíthető volt, vártuk a további javaslatokat. A konzultációk az intézetekkel megkezdődtek, ezek tovább folytatása és a konzultációs lapok javítása folyamatos. Célunk az egyetem 3R stratégiájának kidolgozása, melynek megvalósítása a következő év első negyedévében történik. Elindítottuk egy önálló tárhely létrehozását, mellyel kapcsolatban az Informatikai Igazgatósággal történnek egyeztetések. Az egyetemi munkatársak végzettségének felmérése során felmerült, hogy szükség lenne angol nyelvű képzésre is, valamint különbözeti vizsgák megtételére is (a 2008-2013-as időszakban megszervezett kurzusok nem „akkreditáltak”).

⇒ A projektkérvények új bírálati rendjének kidolgozása.

A MÁB honlapjáról letölthető a legújabb projektkérvény engedélykérő lapja. A kitöltött dokumentum beérkezik a Bizottsághoz, a MÁB elnök a szakmai kompetencia alapján két tagot kijelöl a kérvény elbírálására. A bizottsági tagok egy -egy „check-listán” értékelik a kérvényt (a kijelölt két fön kívül bármelyik MÁB tagnak joga van véleményezni), majd a következő bizottsági ülésen megvitatásra kerül a benyújtott anyag. A közös véleményt kapja meg a kérvényező, aki ennek alapján javíthatja a kérvényt mielőtt az ÁTET-hez továbbításra kerül.

⇒ Kísérleti állatok – állatkísérletek kurzus 2020. 10. 19 - 11 12-ig.

A kurzus a Doktori Iskola központi szervezésű, kötelezően választható rendezvénye, melyre a Doktori Tanács az idén is biztosított anyagi támogatást. Az elméleti rész szintén online, Zoom-on keresztül került megtartásra, a gyakorlatok személyes részvétellel történtek. A kurzust 45 PhD hallgató teljesítette „B” szinten, 12 egyetemi munkatárs „B”

szinten, 3 egyetemi dolgozó „A” szinten, 10 egyéb intézeti résztvevő „B” szinten és 9 egyéb intézeti munkatárs „A” szinten.

⇒ Az éves továbbképzés elektronikus levél formájában valósult meg, két fontos témát dolgoztunk fel:

- A 3R, a tökéletesítés lehetőségei
- Statisztikai módszerek kísérletekben használandó állatok mintaelemszámának meghatározására

A visszaküldendő feladatok:

„A” szint (állatgondozók, asszisztensek, technikusok): Írja le milyen fajjal(fajokkal) dolgozik. Hogyan értékeli/határozza meg az állatok jólétét vagy szenvedését? (fájdalom/stressz...)

„B” szint (diplomások): Mutassa be néhány mondatban hogyan tudja a kutatásában vagy az oktatásban alkalmazni a 3R elvét. Kérem térjen ki mind a 3R alkalmazására!

A feladatok célja egyben az is, hogy felmérjük egyetemünkön a 3R gyakorlati alkalmazását. Erre alapozva további cél, hogy a bizottság kidolgozza az egyetem 3R stratégiáját.

⇒ 2020-ban december 18-ig 33 projektkérvény érkezett be és került elbírálásra.

⇒ Folyamatosan frissítjük a MÁB honlapját. (<https://semmelweis.hu/allatjoleti-bizottsag/>).

A bizottsággal a semmelweismab@gmail.com e-mail címen lehet kapcsolatot tartani.

A MÁB tagok folyamatosan, aktívan részt vesznek a bizottsági munkában, a megújítandó dokumentumok javaslattételében, az adatok gyűjtésében, konzulensi feladatok ellátásában.

Célunk egy aktív, segítő bizottság kialakítása, amely hatékonyan működik a projektkérvények elbírálásánál, az oktatásban és a tanácsadásban. Ezért a következő évi célkitűzés olyan anyagok összeállítása, amely segíti állatjóléti szempontból az egyetemi kutatómunkát.

Budapest, 2020. december 18.

Dr. Szabó Györgyi

Dr. Szabó Györgyi
a Munkahelyi Állatjóléti Bizottság elnöke